

Rotterdamsch Leeskabinet

JAARVERSLAG 2022

*Verlag van de Hoofdcommissie van de Vereniging Rotterdamsch Leeskabinet, uitgebracht aan de
Algemene Ledenvergadering, 24 mei 2023*

Feiten & Cijfers

- Meer armslag na einde coronapandemie
- 1.340 nieuwe boeken aangeschaft
- Al vele honderden oude drukken op fysieke conditie beoordeeld
- Geschonken: 774 boeken, door particulieren en organisaties
- 9 bibliofiele uitgaven van Bébert verworven
- Walk of Fame-tegel Drs. P opgenomen in collectie
- Nieuwe themacollectie: Jeanne d' Arc
- Meer dan 100 Rotterdamse drukken toegevoegd aan de STCN
- 8 openbare lezingen en interviews
- Vitrinepresentatie en openingsmanifestatie Surinaamse poëzie
- Bijna 7.200 boeken uitgeleend
- 380 boeken uitgeleend via 'interbibliothecair leenverkeer'
- 52% uitleningen naar leden, 42% studenten en medewerkers EUR
- 5 Boekclubs georganiseerd en begeleid
- 8 presentaties boeken uit Bijzondere Collecties
- Ruim 8.300 kijkers naar de interviews op YouTube, 2 nieuwe interviews
- Aantal leden 836
- Nieuwe lidmaatschapsvormen: donateur, steunlid en kennismakingslid
- Website vernieuwd en uitgebreid
- 7 nieuwsbrieven gestuurd naar ruim 900 adressen
- Negatief financieel resultaat door slecht beleggingsresultaat
- Hoofdcommissielid Tjaard Barnard geridderd

Afbeeldingen © Arie Kers, tenzij anders vermeld

Inleiding

In de eerste maanden van het jaar 2022 deden de beperkingen van de covid-19 pandemie zich nog in de hele maatschappij voelen, maar gelukkig waren deze daarna spoedig voorbij. Zo werd het toch een jaar waar de Hoofdcommissie met voldoening op terugziet. Helaas zijn er zeker ook zorgen.

Zoals het op de volgende pagina's opgenomen verslag van de bibliothecaris laat zien is er veel positiefs te melden. In deze inleiding stippen wij slechts enkele punten kort aan.

Er is veel aandacht besteed aan de bijzondere collecties, de verdere accentuering daarvan en het beter zichtbaar maken van de erfgoedcollectie van het RLK. In dat kader werden onder meer presentaties en ontvangsten en exposities in de vitrines in de UB verzorgd.

De door onze vereniging georganiseerde lezingen en interviews bleven veel belangstelling trekken, waarbij speciaal dient te worden vermeld dat het aantal kijkers naar het door Berrie Vugts met Sandra Langereis gehouden interview over haar boek *Erasmus Dwarsdenker* op het YouTube-kanaal van het RLK aan het einde van het jaar was opgelopen tot 2754!

In samenwerking met het team Frontdesk van de UB is geprobeerd maatregelen te nemen te nemen die er op gericht zijn dat de leden zich in de bibliotheek beter thuis voelen. Dit proces is nog niet afgerond en voor 2023 worden concrete ruimtelijke aanpassingen besproken. Dit blijft vermoedelijk een punt van zorg.

Vermelding verdient ook de uitbreiding van de collectie Grenzeloos Lezen. Van deze voornamelijk op buitenlandse studenten gerichte Engelstalige collectie (waaronder vertalingen in het Engels van Nederlandse boeken) zijn dependances ingericht bij het Erasmus University College (EUC) en het Institute for Social Studies (ISS) in Den Haag. Ook is verder gewerkt aan het meer betrekken van de universitaire gemeenschap bij onze bibliotheek.

In zoverre is dus zeker voldaan aan de in de Beleidsnota 2019-2024 vastgelegde doelstellingen. Hetzelfde kan gezegd worden van het voornemen om het concept van leesclubs voort te zetten en door te ontwikkelen. Ook de Nieuwsbrief is een succes te noemen.

Zoals in het vervolg is te lezen is het Leeskabinet veel naar buiten getreden in het culturele leven van de stad. Niet alleen heeft de bibliothecaris een aantal lezingen/presentaties verzorgd over de collectie en de geschiedenis van het Leeskabinet, ook werd deelgenomen aan de Dag van de Rotterdamse Geschiedenis, aan Rotterdam Boekenstad, werden lezingen buiten de EUR-campus in het centrum, in Rotterdam-Zuid en in Hillegersberg georganiseerd, enz.

Er zijn initiatieven genomen om meer leden te werven. In 2022 en ook in 2023 is daar veel energie in gestoken. Helaas is het resultaat daar niet evenredig aan. Dit blijft een punt van zorg.

Drs. H.E.M. Vrolijk

Voorzitter Hoofdcommissie Rotterdamsch Leeskabinet

1. Beleid

Het team van het Rotterdamsch Leeskabinet functioneert organisatorisch in de Universiteitsbibliotheek binnen de afdeling Collecties. Voor het Jaarplan 2022 werden de taken als volgt geformuleerd:

‘Het vormen en onderhouden van een actuele collectie boeken en tijdschriften op het gebied van de geesteswetenschappen, om die na registratie beschikbaar te stellen aan de leden van de vereniging, studenten en medewerkers van de EUR en andere geïnteresseerden. Met de collectie als basis organiseert het team lezingen, boekclubs en andere activiteiten, en slaat zo een brug naar de stad Rotterdam. Behalve een actuele collectie onderhoudt het team een brede culturele achtergrondcollectie, waaronder oude en bijzondere drukken. Het onderhouden van de contacten met het bestuur en de leden van de vereniging, almede het bijhouden van de leden- en financiële administratie behoort ook tot de taken van de medewerkers. Het kader van de werkzaamheden is vastgelegd in de *Beleidsnota 2019-2024*. Aandacht voor erfgoed, het activiteitenprogramma en vergroting van het bereik en de zichtbaarheid, onder meer door een effectieve communicatie over de collectie, zijn daarin de kernpunten.’

De uitvoering van deze taken werd in nauw overleg met de UB uitgevoerd. De accenten werden door het kernteam energiek aangepakt en vertaald in concrete acties en activiteiten. Zo kon de erfgoedcollectie worden uitgebreid met enkele interessante stukken, organiseerden we een succesvol programma van lezingen en interviews en werd de communicatie over publieksactiviteiten en collectie onder meer in nauwe samenwerking met medewerkers van de afdeling Collecties uitgevoerd. Bibliothecaris Roman Koot gaf verschillende presentaties van boeken uit de bijzondere collecties. Ruim honderd Rotterdamse drukken van voor 1801 werden toegevoegd aan de landelijke Short Title Catalogue Netherlands (STCN).

Een belangrijke zorg bleef in 2022 bestaan: het teruglopende ledental. Ondanks diverse inspanningen, zoals het invoeren en breed communiceren van een financieel aantrekkelijk kennislidmaatschap, konden we nog geen groei of zelfs stabilisering van het ledental vaststellen. Anderzijds zagen we wel een licht gestegen gebruik van de collectie, met name door studenten en medewerkers van de EUR.

2. Collectie

Acquisitie en catalogisering

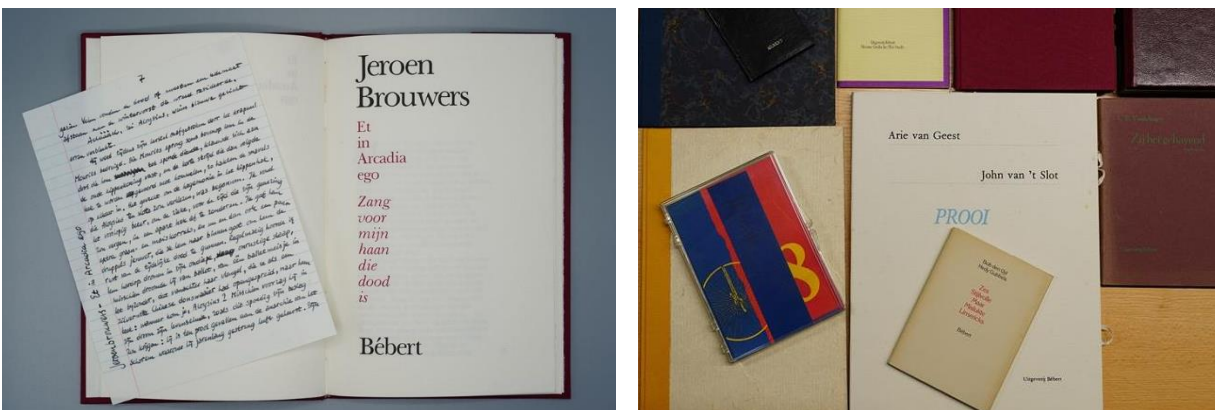
De actuele collectie kon ook in 2022 goed op peil worden gehouden. Een selectie uit de verschenen nieuwe boeken – fictie en non-fictie, Nederlands en Engels – werd direct na verschijning gekocht en ingewerkt, zodat ze zo snel mogelijk ter beschikking van de leners konden worden gesteld. In 2022 werden in totaal 2.114 titels toegevoegd aan de collectie. Daarvan waren er 1.340 verworven via aankoop en 774 geschonken door particulieren en organisaties. In de collectie Grenzeloos Lezen/Reading without Borders werden 26 nieuwe titels opgenomen.

Bijzondere collecties

In 2022 konden opnieuw enkele bijzondere publicaties worden verworven, via aankoop of schenking. Inhoudelijk betrof het merendeels boeken met betrekking tot (literair) Rotterdam, waarvoor dekking werd gevonden in het bestemmingsfonds Van der Pot. Het betrof uitgaven van onder meer Riekus Waskowsky, Bob den Uyl en Jules Deelder.

Een fraaie aanwinst zijn de negen bibliofiele uitgaven van de Rotterdamse uitgever Bébert, die wij deels door schenking konden verwerven. Onder de titels, afkomstig van de Rotterdamse kunstenaar John van

't Slot, zijn twee uitgaven van de Rotterdamse dichter C.B. Vaandrager, maar ook een van de 17 luxe, in rood leer gebonden edities van *Et in Arcadia ego* van Jeroen Brouwers uit 1981. Deze editie bevat een blad in zijn handschrift en twee originele inkttekeningen door John van 't Slot. Tot de aanwinsten behoort ook een exemplaar van de H.C. (*hors commerce*) editie van tien, met een persoonlijke opdracht van Brouwers aan de kunstenaar.

Uitgaven van de Rotterdamse uitgever Bébert

Een belangrijke publicatie voor de geschiedenis van het Rotterdamsch Leeskabinet konden we verwerven op de veiling. Het betreft de catalogus van de veiling van de bibliotheek van de Rotterdamse notabel en boekenverzamelaar Jacob van Dam van Noordeloos (1791-1872). Uit deze veiling die in 1873 plaatsvond, verwierf het Leeskabinet maar liefst 122 boeken, wat vastgelegd is in dit exemplaar van de catalogus. De catalogus geeft ons nieuwe informatie over de samenstelling van de collectie en het aanschafbeleid van de bibliotheek, voordat die bij de brand in 1940 werd vernietigd.

Een wel zeer bijzondere aanwinst arriveerde in april: de tegel met de handafdruk van Heinz Polzer alias Drs. P. Deze tegel maakte onderdeel uit van de Rotterdamse Walk of Fame, die intussen ontmanteld is. De tegel is helaas beschadigd, maar is niettemin een curieuze aanvulling op de bibliotheek en de collectie van Polzer van het Leeskabinet. De tegel werd om niet overgedragen door de stichting die de Walk of Fame beheerde.

Voorts werd van Drs. P een zeldzame uitgave uit 1989 aangeschaft, een doos met gedichten door hem en o.a. Adriaan van Dis, exclusief gemaakt voor de Nijmeegse firma voor orthopedische schoenen Grol.

Heinz Polzer 'signeert' zijn tegel voor de Walk of Fame, 29 oktober 2006 (foto Stichting Walk of Fame)

De in 2021 verworven collectie Surinaamse poëzie werd in 2022 gepresenteerd op een evenement in Rotterdam Zuid en een tentoonstelling in en rondom de leeszaalvitruines. De collectie wordt steeds aangevuld en is ter inzage voor belangstellenden. Het streven is om de dichtbundels op termijn digitaal beschikbaar te stellen. Jaarlijks organiseren we in samenwerking met het Taalmuseum een manifestatie rond deze collectie.

Voortgang werd geboekt met het reconstrueren van de bibliotheek van Elie van Rijckevorsel. Een meerjarenproject, waaraan oud-medewerker Margriet van Duin als vrijwilliger een dag per week besteedde.

Het stageproject invoer in de Short Title Catalogue Netherlands (STCN) – zie hiervoor verder in de paragraaf 6. Rotterdam Boekenstad – bracht enkele interessante publicaties boven water. Daaronder een convoluut met publicaties van en over Kaat Mossel, de legendarische mosselkeurster, die eind achttiende eeuw als prinsgezinde Rotterdamse in aanvaring kwam met de staatsgezinden. De gebundelde manifesten bevatten twee tekeningen met versjes, die gekopieerd bleken naar twee prenten, die indertijd werden verspreid en waarin de spot werd gedreven met Kaat en haar metgezellen. De stagiaire Maaïke Vercouteren schreef hierover in een artikel over de Rotterdamse bijdragen aan de STCN.¹

De zoektocht naar Kaat Mossel leidde ook tot de ‘herontdekking’ van een collectie prenten met Rotterdamse motieven, die door voormalig adjunct-bibliothecaris J.J. Walters zijn verzameld en in de vorige eeuw door diens erven zijn geschonken aan het Leeskabinet. Het is de bedoeling deze nog niet gecatalogiseerde prenten in 2023 te gaan beschrijven en digitaliseren.

Tekening van Kaat Mossel, naar de prent, in RLK A V 6:45

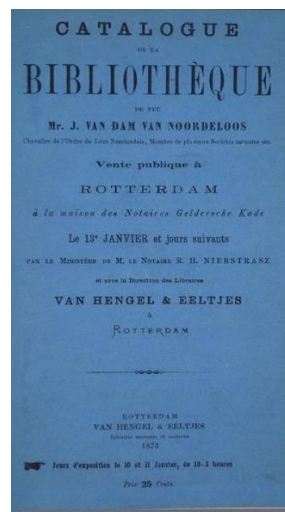
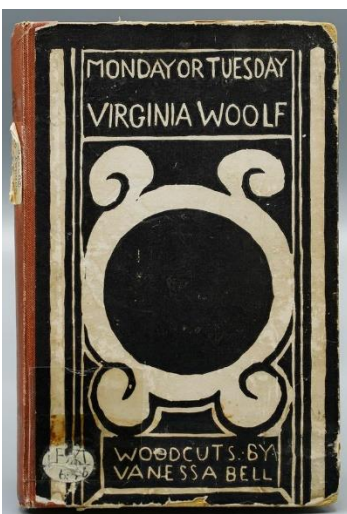

De oorspronkelijke prent, coll. RLK (schenking Walters)

¹ Ron Brand, Roman Koot, Noah Dekker, Julia Pütz, Maaïke Vercouteren, ‘Rotterdamse erfgoedinstellingen dragen bij aan de STCN’, *De Boekenwereld* 38 (2022) nr. 2, pp. 70-73.

In de rubriek Uitgelicht in de Nieuwsbrief werden de volgende bijzondere publicaties uit de collectie in woord en beeld belicht:

- Virginia Woolf, *Monday or Tuesday*, geïllustreerde eerste druk (1921)
- Kornelis van Alkemade, *Rotterdamse Heldendaden onder de stadvoogdy van den jongen Heer Frans van Brederode, genaamt Jonker Fransen Oorlog* (2^e druk 1756)
- Veilingcatalogus bibliotheek Jacob van Dam van Noordeloos (1873)
- Auguste van Pers (ill.), *Nederlandsch Oost-Indische typen* (1856)
- R.D.M. Verbeek, *Krakatau : album bevattende 25 teekeningen in kleuren van de verwoeste gedeelten van Straat Soenda, genomen twee maanden na de uitbarsting van Krakatau* (ca. 1885)
- Bibliotheek uitgaven van de Rotterdamse uitgever Bébért

Uit Album *Krakatau*

Schenkeningen

Belangrijke schenkingen werden gedaan door Jan en Jet van Herwaarden, waaronder een collectie boeken over Jeanne d'Arc en publicaties over Erasmus. Emeritus-hoogleraar Ruud Lapré schonk een verzameling kunstboeken. De collectie boeken van en over Erasmus werd versterkt door een schenking van René van der Schans. Oud-medewerker Margriet van Duin schonk wederom een aantal publicaties over Rotterdam. Kunstenaar John van 't Slot schonk enkele zeldzame bibliofiele uitgaven van uitgeverij Bébert. De Rotterdamse dichter en kunstenaar Lans Stroeve schonk enkele bibliofiele uitgaven. Peter Bosma bleef de collectie verrijken met actuele en bijzondere boeken op het gebied van filmkunst. Ook de bestuursleden Kees van Paridon, Hen Vrolijk en Johannes de Muinck Keizer verrijkten de collectie met mooie titels. Zie voor de lijst namen van schenkers bijlage 8.

Op de valreep kwam de schenking van Ronald de Schepper binnen, een grote collectie boeken van en met betrekking tot John Locke; een gedegen verzameling, inclusief oude drukken. Deze schenking wordt begin 2023 geëffectueerd.

Tijdschriften

De verzorging van een deel van de abonnementen op de tijdschriften werd in 2022 voor het eerst uitbesteed aan distributeur EBSCO. De administratie van tijdschriften en bulletins van verenigingen en instellingen bleef onder eigen beheer en werd verzorgd door Farina Rodjan. Lindsey Bubberman onderhield de contacten met EBSCO. Het bijhouden van de tijdschriftenrekken in de leeszaal en het verzamelen en (laten) inbinden van de jaargangen werd uitgevoerd door de medewerkers van team Magazijnen.

Collectiebeheer

Het project schade-inventarisatie is op stoom. Een medewerker bekijkt systematisch alle boeken van de RLK-collectie in het Specifiek Magazijn, waarna een boekrestaurator beoordeelt wat eraan gedaan zou moeten worden, er worden prioriteiten aangegeven, op basis van belang van de publicatie. In de volgende fase, vanaf medio 2023, worden de te behandelen boeken daadwerkelijk aangepakt. Dat kan zijn: verpakken in een omslag of in een doos, kleinere of grotere restauratiewerkzaamheden. Het project wordt bekostigd uit het budget van het Program Special Collections van de UB.

Dit project betekent een belangrijke fysieke opwaardering van de collectie oude en bijzondere drukken van het Leeskabinet. En passant worden allerlei fouten en foutjes ontdekt in de catalogusrecords van de bekeken boeken.

Om de kennis en het bewustzijn ten aanzien van de materiële aspecten van gedrukte publicaties te bevorderen, werd in mei door de firma Helicon een tweedaagse cursus Beheer en Behoud gegeven voor medewerkers van de afdeling Collecties.

3. Dienstverlening

Nu de covid-19 pandemie op zijn einde liep, konden de dienstverlening in de leeszaal en de activiteiten eindelijk weer gewoon doorgang vinden. Het Frontdesk team onderhield de dienstverlening specifiek voor de leden en hield de open collectie op orde. Intern werden eerste ideeën besproken om de nis van het leeskabinet aantrekkelijker te maken voor de leden.

Om de communicatie met de leden effectiever te laten verlopen werd een nieuwe systeemworkflow ingericht en is een nieuw e-mailadres in gebruik genomen (leeskabinet@eur-nl.libanswers.com).

Gestelde vragen komen nu binnen op een centrale plek en kunnen gemakkelijk worden doorgezet naar

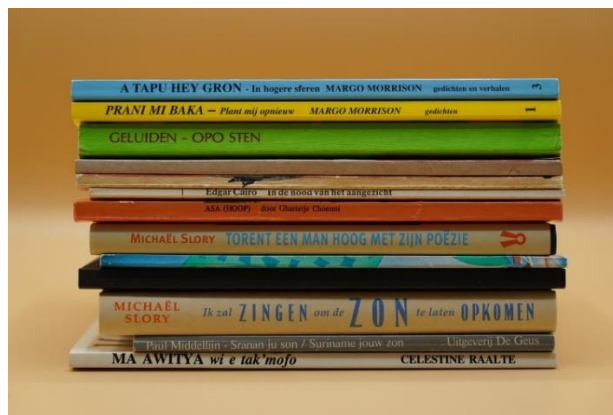
diegenen die het snelste en beste de vraag kunnen beantwoorden. Ook het aanmelden voor lezingen gebeurt via dit adres.

Vitrinepresentaties

Tot september stond de expositie *Uitnodiging tot de reis: geïllustreerde boeken rond 1900 als reissouvenir* nog in de vitrines. De selectie van geïllustreerde reisboeken uit de collectie van het RLK uit de periode rond 1900 was en is ook te bekijken als webexpo, als: [Invitation to the Voyage: illustrated books from around 1900 as tourist souvenirs](https://express.adobe.com/page/KQVP4pCxpHzVR/) [<https://express.adobe.com/page/KQVP4pCxpHzVR/>]
Vanaf september waren de vitrines gewijd aan de expositie *Powema tori: to hold our language high*. In samenwerking met het Fresco Sam-Sin, directeur van het Taalmuseum, werd een keuze gemaakt uit de eerder verworven collectie Surinaamse poëzie, aangevuld met voorwerpen die de thematiek op een visueel aantrekkelijke manier ondersteunden. De vitrinetentoonstelling werd uitgebreid met een speciaal meubel, waar een exclusieve opname te zien en te horen was van Hermine Haman, die begeleid door percussionist Carlo Hoop, het gedicht *Boni Doro* van Eddy Bruma uitvoerde. Daarnaast was er een video te bekijken waarin de dichter Dobru hèt gedicht van Suriname voordraagt, *Wan Bon (Eén Boom)*. Van de tentoonstelling werd een digitale versie gemaakt, waarin ook de voordracht van Haman is opgenomen.

Titelbeeld van de vitrinetentoonstelling *Uitnodiging tot de reis: geïllustreerde boeken rond 1900 als reissouvenir*

Selectie uit de collectie Surinaamse poëzie

Beeld en geluid bij Powema Tori tentoonstelling

Uitleen

In 2022 werden uit de collectie RLK 7.188 items uitgeleend (op een totaal voor de gehele UB van ruim 17.000), voor de tweede maal een lichte stijging ten opzichte van 2021 (6.812 items) en 2020 (6.343 items). De leden namen 52 procent van het aantal leningen voor hun rekening (2021: 54 procent), de studenten en medewerkers van de EUR 42 procent (2021: 40 procent). Het interbibliothecair leenverkeer nam iets toe tot 5 procent van het aantal uitleningen (2021: 4 procent). Het aantal unieke leners steeg naar 1.055 (2021: 928), waarvan 572 studenten en 238 leden.

Leengedrag leden versus EUR

De uitleencijfers naar genre laten deels een verschillend leengedrag zien tussen leden van de vereniging en studenten en medewerkers van de universiteit. De uitkomsten komen grofweg overeen met die van eerdere jaren.

Uit de open opstelling werden in totaal 5.311 boeken geleend, uit het magazijn 1.877. Studenten en medewerkers van de EUR lenen naar verhouding veel uit het magazijn, nl. 1.027 van 1.877 magazijnuitleningen, leden lenen het meeste uit de open opstelling, nl. 3.078 van 5.311, ofwel 83% van de uitleningen aan de leden (was 80%). Aanvragen via het IBL betreffen voor ongeveer de helft boeken uit het magazijn, nl. 185 van 380.

Nederlandstalige romans zijn verreweg het populairst bij de leden (1.274 van 1.601, ofwel 80% van het aantal uitleningen van Nederlandstalige romans uit de open collectie, en 41% van het totaal aantal uitleningen uit de open collectie door leden.

Het gebruik van de deelcollectie *Grenzeloos Lezen/Reading without borders*, primair gericht op buitenlandse studenten en medewerkers, voldoet inderdaad aan de bedoeling: van de 393 uitleningen uit deze deelcollectie gingen er 180 naar studenten en 120 naar medewerkers (naar leden: 73). De cijfers van de extern geplaatste *Grenzeloos Lezen*-collecties bij het International Institute for Social Studies (ISS) in Den Haag en bij Erasmus University College zijn overigens niet meegerekend. Ook Engelstalige literaire werken en boeken over economie, sociologie en filosofie worden meer door studenten en medewerkers geleend dan door leden. Biografieën zijn dan weer meer in trek bij de leden.

4. Lezingen en activiteiten

Nadat de covid-19 pandemie goeddeels tot een einde was gekomen, volgde voor het Leeskabinet een jaar met een groot aantal publieksactiviteiten. Allereerst natuurlijk de gebruikelijke lezingen en interviews met schrijvers: we organiseerden acht bijeenkomsten, deels samen met collega-instellingen Guiding Voices (Édouard Louis, Marion Koopmans) en de boekhandels Donner (Nelleke Noordervliet) en Maximus (Jan Brokken). In samenwerking met de Soroptimistclub Rotterdam kon op 25 mei weer de Rita Lensink-Bosman lezing worden georganiseerd. Een groot publieksucces was het interview dat Maria Heiden hield met Jan Brokken, over zijn boek *De kampschilders*. De bijeenkomst in de Hillegondakerk trok meer dan 200 bezoekers. De lezing van Suzanna Jansen en het interview met Peter Terrin vonden plaats in de Senaatszaal op de campus.

Nelleke Noordervliet, 6 maart

Will Schackmann, 25 mei

Jan Brokken geïnterviewd door Maria Heiden, 14 oktober

Edouard Louis, 9 april

Suzanna Jansen, 20 oktober

Peter Terrin, 16 november

Een bijzonder evenement was de presentatie op 17 september van de collectie Surinaamse poëzie. Voor de manifestatie *Powema Tori, Surinaamse poëzie in beeld en geluid* bezocht het maximale aantal van 80 bezoekers de middag in Het Gemaal op Zuid, waar Guillaume Pool, Arnold Schalks en Hermine Haman voordrachten hielden. Het evenement werd georganiseerd in samenwerking met de UB en het Taalmuseum uit Leiden en zal in 2023 worden vervolgd. Het Leeskabinet hoopt met deze collectie ook andere dan de gebruikelijke doelgroepen te bereiken, met name in Rotterdam-Zuid maar ook in andere delen van de stad met een grotere afstand tot de universiteitscampus. De Surinaamse poëziesamenvoering is een levende collectie die gesproken het best tot zijn recht komt. Als Leeskabinet willen we dit koesteren en uitdragen, om zo ook onze band met de stad te versterken.

In totaal bezochten ruim 900 bezoekers de activiteiten. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van alle lezingen en interviews.

Dichter Guillaume Pool draagt voor op Powema tori

Hermine Haman draagt voor op Powema tori onder begeleiding van percussionist Carlo Hoop

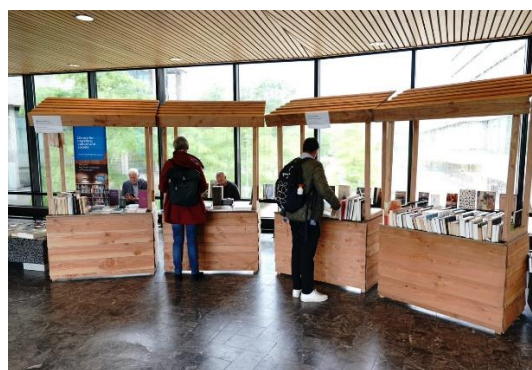
De serie interviews op het YouTube kanaal van het RLK, onder het motto 'Berrie met boeken' werd uitgebreid met twee nieuwe interviews:

- met Nelleke Noordervliet, registratie van het interview in boekhandel Donner op 6 maart.
- met dr. Henk Oosterling over zijn boek *Verzet in ecopanische tijden: van ego-emancipatie naar eco-emancipatie* (2020). De (deels Engels ondertitelde) interviews zijn te vinden op <https://www.youtube.com/@rotterdamschleeskabinet2348/featured>

Zie voor een overzicht van de kijkcijfers bijlage 5.

Het RLK participeerde voorts in de organisatie van het Rotterdamse Boekenbal, dat op 17 juni in Arminius werd gehouden.

Op 8 en 9 juni organiseerden wij weer een boekenmarkt, met een groot aanbod uit doubletten die merendeels door leden en andere gulle gevers waren geschonken of ter beschikking gesteld. Van de opbrengst van ruim € 1.400 euro werd de helft geschonken aan de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF.

Ontvangsten

In 2022 werden verschillende ontvangsten en presentaties gegeven. Een kleine bloemlezing:

- Op woensdag 9 maart ontvingen we scholieren van het Libanon College in de Leeskabinet-nis. Het programma, met onder anderen prof. Han van Ruler en Eddie Adelmund van de filosofie faculteit, stond in het teken van de actualiteit van het gedachtegoed van Erasmus. Roman Koot liet bij die gelegenheid oude en nieuwe Erasmus-drukken zien uit de collecties van het Leeskabinet en de UB.
- Op zaterdag 25 juni nam het Leeskabinet deel aan de Dag van de Rotterdamse Geschiedenis in de Laurenskerk, georganiseerd ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Genootschap Roterodamum. De stand op de informatiemarkt trok veel belangstelling van de bezoekers.

Presentaties

Bibliothecaris Roman Koot hield verschillende presentaties van boeken uit de bijzondere collecties:

- op 4 april voor de nieuwe ambassadeur van Ierland (thema: Rotterdam en de haven).
- tweemaal tijdens de Professional Services Day voor niet-wetenschappelijk personeel van de EUR op 30 juni.
- op 1 juli, als onderdeel van de wrap up van de Rotterdamse STCN stages.
- op 3 augustus als onderdeel van de ontvangst van de Rotary Club Rotterdam.
- op 25 augustus in het kader van de landelijke Historicidagen, die op de EUR plaatsvonden.
- op 4 oktober een presentatie van boeken rond het thema 'kolonialisme en slavernij', voor het landelijk

overleg vakreferenten geschiedenis.

- op 7 november een presentatie van boeken rond het thema 'reizen', voor een grote groep medewerkers van Erasmus Research & Business Support (ERBS).

Bij deze presentaties werd Roman Koot bijgestaan door stagiaire en latere collega Maaïke Vercouteren of erfgoedmedewerker Faye Kruithof.

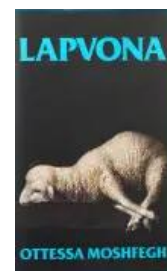
Presentatie Bijzondere Collecties op Professional Services Day, 30 juni

Scholieren Libanon College, presentatie Erasmus, 9 maart. Foto's ©Ruben van Straten

De Leeskabinet-boekclub onder leiding van Berrie Vugts en Elsbeth van der Ploeg las en besprak in 2022 de volgende boeken:

- Ivan Gontsjarov, *Oblomov* (9 maart)
- Maria Dermoût, *De tienduizend dingen* (18 mei)
- Emily Brontë, *Woeste hoogten* (7 september)
- Ottessa Moshfegh, *Lapvona* (9 november)

The Living Room & RLK boekclub, die wordt georganiseerd voor EUR-studenten door de Living Room en het Rotterdamsch Leeskabinet samen, koos uit de collectie *Grenzeloos Lezen* de volgende boeken:

- Viet Thanh Nguyen, *The sympathizer* (26 januari)
- Han Kang, *The vegetarian* (1 juni)
- Akwaeke Emezi, *Freshwater* (12 oktober)

Deze boekclub wordt ook door Berrie Vugts en Elsbeth van der Ploeg begeleid.

5. Leden, communicatie en PR

Leden

Het ledental heeft zich in 2022 niet positief ontwikkeld: het daalde van 917 naar 836. De daling is grotendeels te verklaren door opschonen van het ledenbestand (niet betaalde lidmaatschappen) en opzeggingen. Tegenover de beëindigde lidmaatschappen stonden 33 nieuwe leden, waaronder 2 donateurs en een tiental kennismakingslidmaatschappen.

Om meer maatwerk te kunnen leveren, en om het lidmaatschap van het Leeskabinet aantrekkelijker te maken, werden enkele nieuwe lidmaatschapsvormen ingevoerd:

- donateurschap: voor € 75,- per jaar
- kennismakingslidmaatschap: € 15,- voor het eerste jaar
- steunlidmaatschap voor studenten en medewerkers van de EUR: € 10,- resp. € 20,- per jaar.

Alle vormen bieden de dienstverlening van een gewoon lid, een donateur wordt daarnaast eens per jaar uitgenodigd voor een speciale ontvangst. In de planning is een bijzondere literaire uitgave, die in het voorjaar van 2023 zal worden aangeboden aan alle leden.

Het kennismakingslidmaatschap wordt aangeboden middels een bij alle grotere evenementen verspreide flyer met QR-code, die direct naar de aanmeldpagina linkt.

Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering werd op 14 oktober gehouden, in de annex van de Hillegondakerk, voorafgaand aan het interview met Jan Brokken. Behalve een bijna voltallige Hoofdcommissie werd de vergadering actief bijgewoond door negen leden.

De voorzitter memoriseerde de acht leden die in de voorgaande twaalf maanden waren overleden. Besproken werden de daling van het ledental, wat noopt tot hernieuwde acties en de versterking van de samenwerking met de UB – hoofd collecties Matthijs Holwerda was aanwezig. De voorzitter gaf een samenvatting van het jaarverslag, waarna de penningmeester uitleg gaf over de financiële situatie. De beursresultaten over 2021 waren gunstig, wat niet kan worden gezegd van de ontwikkelingen in 2022. Hij waarschuwde alvast dat het vermogen een flinke knauw zal gaan krijgen.

De kascommissie werd dit jaar alleen door de heer R.W. Sypkens gevormd. Hij adviseerde de jaarrekening te accorderen, hetgeen met algemene instemming geschiedde.

De rondvraag leidde tot het voorstel contact te leggen met de leraren Nederlands van de Rotterdamse middelbare scholen, een potentieel interessante nieuwe doelgroep. Ter plekke werd een werkgroepje gevormd, dat met het idee aan de slag gaat.

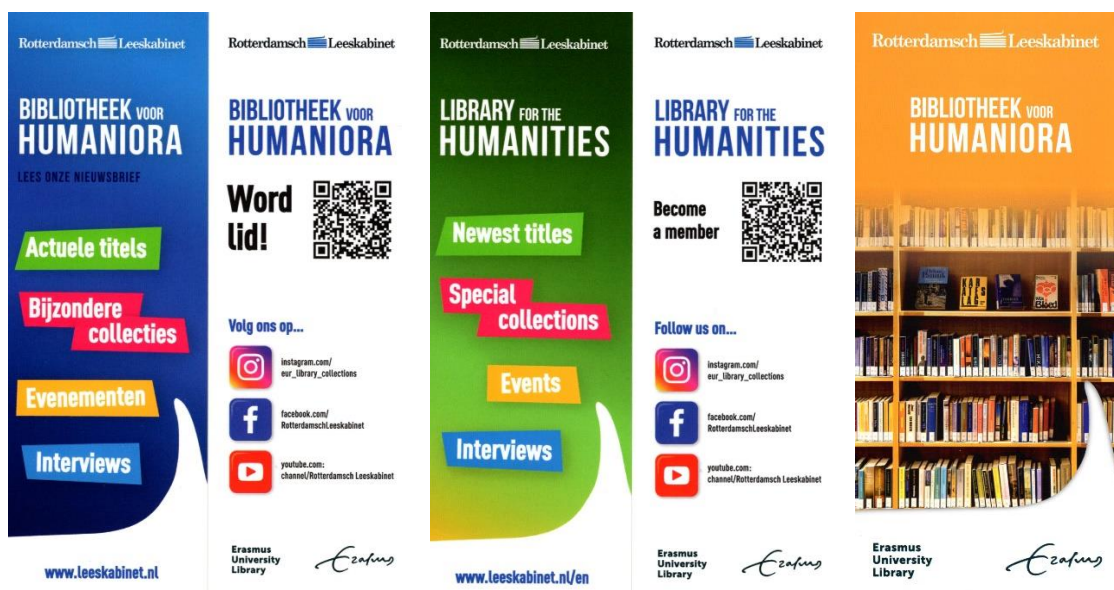

Impressie van de algemene ledenvergadering op 14 oktober

Communicatie

De website werd in 2022 onder aansturing van Elsbeth van der Ploeg aanzienlijk vernieuwd: de informatie op landingspagina werd anders gestructureerd door de twee hoofdelementen van het Leeskabinet – het programma en de collectie – prominenter te plaatsen. De informatie binnen die hoofdcategoryën werd helderder ingedeeld en inhoudelijk uitgebreid. Zo werd een pagina toegevoegd met foto's en enige biografische informatie over de medewerkers van het Leeskabinet.

Als promotiemateriaal werden een nieuwe boekenlegger ontworpen, in een Nederlandse en een Engelse versie. Voor het werven van kennismakingslidmaatschappen werd verder een aparte flyer gedrukt. QR-codes linken direct naar de gewenste (aanmeld)pagina's op de website.

Van de zeswekelijkse RLK-nieuwsbrief werden zeven edities verstuurd naar ongeveer 900 mailadressen, waaronder ca. 750 leden. Alle nieuwsbrieven zijn terug te lezen via de website. De samenstelling van de nieuwsbrief bleef grotendeels ongewijzigd. Alle edities bevatten praktische informatie over het RLK en de UB, aankondigingen van publieksactiviteiten, nieuwe boeken nader belicht, de rubriek Uitgelicht voor bijzondere boeken uit de collectie en nieuws uit de Rotterdamse literair-culturele wereld.

In *ABD Today*, de periodieke online nieuwsbrief van de Algemene Bestuursdienst van de EUR (ABD), publiceerden wij korte signaleringen over de bijzondere collecties van het RLK, met als voorbeeld *De Nederlandsche vogelen* (Sepp/Nozeman, 18de eeuw), de collectie Surinaamse poëzie en het schade-inventarisatieproject oude drukken.

Roman Koot, Faye Kruithof en Elsbeth van der Ploeg in de stand van het Leeskabinet op de Dag van de Rotterdamse Geschiedenis, Roterodamum 75 jaar, Laurenskerk, 25 juni.

(Sociale) media

In samenwerking met medewerkers van het erfgoedteam werd gedurende het jaar op Instagram en Facebook aandacht gevestigd op de publieksactiviteiten en ander nieuws uit het Leeskabinet. Bij bijzondere dagen of landelijke evenementen, zoals de week van de poëzie of de Boekenweek, werden meerdere posts uitgedaan, waarin boeken uit de collectie werden belicht.

De samenwerking met *Twijfel*, het periodiek van de studenten van de Erasmus School of Philosophy (ESPH), werd versterkt. Elsbeth van der Ploeg en Berrie Vugts nemen afwisselend telkens een bijdrage vanuit het Leeskabinet ('Een keus uit de collectie') voor hun rekening. Elsbeth beet de spits af met een bespreking van een boek van Françoise Sagan in het julinummer.² In de verschenen nummers adverteerde het Leeskabinet opnieuw met een citaat van Jorge Luis Borges ('Ik heb mij het paradijs altijd als een bibliotheek voorgesteld').

6. Rotterdam Boekenstad

Rotterdam Boekenstad, het samenwerkingsverband tussen RLK/UB, het Stadsarchief Rotterdam, Bibliotheek Rotterdam en het Maritiem Museum Rotterdam, concentreerde zich op het detecteren en invoeren van in Rotterdam gedrukte of uitgegeven boeken van vóór 1801 in de landelijke database Short Title Catalogue Netherlands (STCN). Daarvoor werd Maaïke Vercouteren, een stagiaire van de Universiteit Leiden, voor drie maanden aangetrokken. Zij voerde enkele tientallen Rotterdamse drukken

² Elsbeth van der Ploeg, 'Een keus uit de collectie: Françoise Sagan, De hoeken van het hart', *Twijfel* (2022) nr. 23 (juli), pp. 30-31.

uit de collecties van het RLK en de UB in. De resultaten werden, samen met die van het Stadsarchief en het Maritiem Museum, gepubliceerd in een artikel in *De Boekenwereld*. Maaïke beschreef in het artikel een bijzonder exemplaar van een publicatie over Kaat Mossel (ca. 1784), dat enkele originele tekeningen bevat, die terug te voeren zijn op een set prenten, die eind 18de eeuw verspreid werden. Het plan is om de samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek, waar de STCN wordt beheerd, voort te zetten. Maaïke Vercooteren werd in de zomer aangenomen als medewerker bij het team Registratie, en zal de STCN invoer voortzetten. In juli presenteerden de stagiaires het project Rotterdam Boekenstad met een poster tijdens het congres van SHARP (Society for the History of Authorship, Reading and Publishing) in Amsterdam.

De betrokkenen overlegden verder enkele keren over een mogelijke publicatie en over de voorgenomen presentatie tijdens het internationale bibliothecarissencongres IFLA/WLIC, dat in augustus 2023 in Rotterdam wordt gehouden.

Rotterdam: City of Books

STCN

The Short-Title Catalogue Netherlands (STCN) is the national bibliography of the Netherlands, a database with all publications printed in the Netherlands or in the Dutch language from 1400 up until 1801. The project has been ongoing since 1982. Due to years of collaborations with cultural heritage institutes both inside as well as outside the Netherlands, the STCN currently contains about 217.500 titles.

Project

- Low Countries are pioneers in booktrade between the 16th - 18th century
- Rotterdam has not been thoroughly researched
- Maritime Museum Rotterdam, City Archive Rotterdam, University Library of the Erasmus University Rotterdam, and Rotterdamsch Leeskabinet
- Three interns added titles of these locations to the STCN in the span of three months
- Primary focus: works of interest concerning the book history of Rotterdam

MARITIEM
MUSEUM

Stadsarchief Rotterdam

Rotterdamsch Leeskabinet

KB nationale
bibliotheek

Erasmus
UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Statistics

Maritime Museum Rotterdam: Of which unique:	524 19
City Archive Rotterdam: Of which unique:	160 156
University Library EUR: (&) Rotterdamsch Leeskabinet: Of which unique:	135 103 9
Total*: Of which unique:	922 184

*as of 01/07/2022

'Tafelspel'

'Tafelspelen' are a subgenre that belongs to the theatrics of a group called the 'Rederijkers' (Rhetoricians). 'Tafelspelen' are small plays of simple theatre with some 200 to 400 verses in which one to four characters have a discussion between themselves and the audience, always exclusively performed at the dinner table. The purpose of these plays was for the player(s) to deliver a present to the host at the end of the play. In the play found within the collection of the Maritime Museum a skipper and a farmer offer commerce and prosperity, but the gift differs with every 'tafelspel'.

Broadsheets

A high number of broadsheets can be found in the City Archive of Rotterdam. A "broadsheet" is a one-sidedly printed sheet of paper, which is not folded. The broadsheets of the City Archive can be divided into the New Year's wishes and the announcements about social or personal events. The New Year's greetings were published by the guilds at the turn of the year. By looking at the publications of broadsheets from the 17th to the 20th century, the changes in content and layout become apparent. Furthermore they provide an insight into the life of the city inhabitants in Rotterdam.

Kaat Mossel

At the Rotterdamsch Leeskabinet they discovered a peculiar work, 'the real and true-to-life story of the infamous Kaatje Vermeulen, Alias Kaat Mossel'. Kaat was an important figure in Rotterdam during the political turmoil around 1784. The work was published by her political opposition and heavily slandered her as a criminal and vile woman. The work is especially interesting due to the frontispice, which, in other copies, is engraved. However, at the Rotterdamsch Leeskabinet it consists of two handmade drawings, based on two cartoons of Kaat and her friend.

For more information join us next year at IFLA congress 2023. You can also read more about these findings in the upcoming issue of *De Boekenwereld*.

Poster presentatie Rotterdam Boekenstad tijdens SHARP congres, Amsterdam 11-15 juli

7. Hoofdkommissie

Na de benoeming van drie nieuwe leden in 2021 bleef de samenstelling van de Hoofdkommissie in 2022 ongewijzigd. De hoofdkommissie vergaderde 3 maal, op 7 maart, 31 maart (thema: ledenwerving) en 8 juni. Tussentijds bespraken de bibliothecaris en het kernbestuur de lopende zaken die aandacht behoeft.

Op 29 september gaf de Hoofdkommissie *acte de presence* bij het afscheid van bibliothecaris van de UB Matthijs van Otegem. Voorzitter Hen Vrolijk memoreerde in zijn toespraak bij die gelegenheid de goede

samenwerking tussen het Leeskabinet en de UB.

Lid van de Hoofdcommissie Tjaard Barnard werd op Koningsdag benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Barnard is predikant in de Remonstrantse Gemeente Rotterdam en sinds 2008 bestuurslid van het Leeskabinet.

Tjaard Barnard geridderd

Afscheid bibliothecaris UB Matthijs van Otegem, 29 september 2022. V.l.n.r. Roman Koot, Hen Vrolijk, Matthijs van Otegem. Op de achtergrond links Kees van Paridon en Johannes de Muinck Keizer.

8. Personeel

In de personele samenstelling is geen wijziging gekomen. Ook de taakverdeling binnen het team en de afspraken over de inzet van collega-medewerkers van de afdeling Collecties werden in 2022 gecontinueerd en zo nodig aangescherpt. De inzet voor het Leeskabinet kwam naast die vanuit het team RLK, vanuit de teams Registratie (verwerking acquisities, catalogisering, tijdschriftenabonnementen), Magazijn (bindwerk, algemeen magazijnbeheer) en Erfgoed (behoudsprogramma, communicatie). De afdeling Education Support verzorgde via het Front Desk Team de eerstelijns dienstverlening aan de gebruikers (informatie, uitleen, op orde houden en toezicht open collectie in de nis).

Bibliothecaris Roman Koot besteedde in zijn rol van Conservator Bijzondere Collecties een deel van zijn tijd aan de acquisities en het inhoudelijk beheer van de bijzondere collecties van de UB en aan het academisch erfgoed van de EUR. Hij nam daarnaast zitting in de jury van de Mr. Jacques Dutilhprijs, de tweejaarlijkse prijs voor het beste boek over Rotterdam.

9. Financiën

In bijlage 7 is de staat van baten en lasten over 2022 opgenomen. Een uitgebreide jaarrekening is op verzoek digitaal beschikbaar.

Financieel is het jaar 2022 een zwaar jaar voor de Vereniging geweest. De afgelopen vele jaren werd het 'operationele' verlies telkens goed gemaakt door positieve beleggingsresultaten. Maar de trend van 14 jaren van stijgende aandelenmarkten werd in 2022 doorbroken: het jaar was het slechtste beleggingsjaar sinds 2008. De globaal belangrijke index S&P 500, bijvoorbeeld, vertoonde in 2022 een rendement van -19%!

En deze ontwikkeling hebben we dus ook in onze beleggingsresultaten teruggezien: ondanks ons defensieve beleggingsprofiel was het beleggingsresultaat -€43.101 (vs. +€28.169 in 2021), een

rendement van -12%. Dit is weliswaar gelukkig beter dan de algemene index, maar toch sterk negatief, en in schril contrast met voorgaande jaren waarin we de luxe hadden van positieve rendementen. Kijkend naar de 'operatie' is aan de batenzijde te zien dat er in 2022 voor een bedrag van €30.553 aan contributies en giften is binnengekomen, een mooie toename ten opzichte van 2021 (€24.626). Deze toename is voornamelijk het gevolg van de contributieverhoging van eind 2021. Aan overige inkomsten werd een bedrag van €2.497 gerealiseerd (m.n. opbrengst verkoop boekenmarkt, alsook een te ontvangen bedrag van de EUR).

Tegenover deze operationele baten heeft de Vereniging in 2022 een totaal van €43.747 aan operationele lasten gehad, bestaande uit de aanschaf van boeken en periodieken (€31.751) en algemene kosten (€11.996, met name kosten van lezingen en bankkosten).

Terwijl het 'operationele verlies' in 2022 zodoende beperkt is gebleven tot -€10.697 (en dus flink beter dan in 2021, toen we een verlies hadden van -€20.552) werd dat dus dit jaar allesbehalve gecompenseerd door de beleggingsresultaten. Het jaarresultaat komt uit op een zorgelijk verlies van -€53.798, dat ten laste van de reserve exploitatievoorziening zal worden gebracht.

Het jaar sluit financieel dus sterk negatief af, en de Vereniging teert in op haar reserves. Ultimo 2022 was er voor een bedrag ad €345.436 aan vermogen en liquide middelen beschikbaar (vs. €403.885 ultimo 2021). Het moge duidelijk zijn dat we als Vereniging niet vaak dermate negatieve jaren als 2022 kunnen dragen. Het jaar 2023 lijkt gelukkig positiever te zijn gestart.

Voor de continuïteit van de Vereniging zal het belangrijk blijven de 'operatie' gezonder te maken, bij voorkeur door meer betalende leden te werven. Het aanstaande lustrum in 2024 lijkt daartoe een goede gelegenheid, waarbij we ook zullen pogen subsidiegelden aan te trekken om onze financiële positie te versterken. Mochten leden menen aan deze acties een goede bijdrage te kunnen leveren dan verneemt de Hoofdcommissie dat zeer graag.

Bijlage 1 : Hoofdcommissie, commissarissen, kascommissie en medewerkers

Hoofdcommissie

Mr. H.E.M. Vrolijk, voorzitter
 Prof. dr. C.W.A.M. van Paridon, secretaris
 H.W. Cool MA, penningmeester
 Dr. T.R. Barnard
 Mevr. mr. E.W. van Blommestein
 Mevr. C.-L. Duin
 Dhr. B.F. Kwakman
 Mevr. K. Louwes
 Mr. J. de Muinck Keizer

Commissarissen

Prof. dr. E.H. Cossee (overleden)
 Mevr. drs. A.M.L.R. Djajasoebata
 Drs. J.H. van Dorp
 Mevr. mr. A. Dupain
 Mevr. mr. E.M. van der Dussen
 Mr. J.J.H. Gerritzen
 Mevr. M. Heiden
 Mevr. dr. H.J.C. van Herwaarden-Rijlaarsdam
 J.D. Hillen
 Mr. M. Hooykaas
 Mevr. mr. H.C. ter Kuile-van der Hoeven
 Prof. dr. W.M. Lammerts van Bueren (overleden)
 Mevr. D.X. Lansdaal-Schuit
 Mevr. drs. J. de Man
 Dr. R.L. Schuurisma
 Dr. P.E.L.J. Soetaert
 Dr. J. Spoelder
 Mr. G.C. van den Steenhoven

Kascommissie

R.W. Sypkens
 G.C. van den Steenhoven (per 24-10-2022).

Medewerkers team RLK

Drs. R.H.J. (Roman) Koot, bibliothecaris
 F. (Farina) Rodjan
 A. (Arie) Kers
 Drs. E. (Elsbeth) van der Ploeg
 Dr. A.J. (Berrie) Vugts

Vrijwilligers

Dr. T. (Tela) Pamir
 M.A. (Margriet) van Duin-Zijlstra

Bijlage 2: Verdeling boekaanschaf (in procenten en banden)

Verdeling boekaanschaf	2020	2021	2022
Geschiedenis	13	15	14
Wijsbegeerte en theologie	5	4	5
Kunst en kunstgeschiedenis	8	7	6
Taal- en letterkunde	61	63	63
(incl. literatuurgeschiedenis)	(13)	(11)	(11)
(incl. deelcollectie Grenzeloos Lezen) 26 t. (2022)	(7)	(8)	(3)
Sociale wetenschappen/maatschappij	5	5	6
Overige vakgebieden	8	6	6
	100%	100%	100%
Aanwinsten (aankoop)	1.106	1.158	1.340
Aanwinsten (nieuwe geschenken)	419	1.589	774
Aanwinsten totaal	1.525	2.747	2.114

Bijlage 3: Aantal uitleningen 2022 per categorie (aantallen en percentages)

Tussen haakjes de aantallen van 2021.

Type lener	Aantal uitleningen		Percentage uitleningen		Unieke leners	Aantal items per lener
RLK Member	1.835 (1.664)		26% (24%)		137 (131)	13 (13)
RLK Member Plus	1.879 (2.004)		26% (30%)		101 (122)	19 (16)
RLK Members totaal		3.714 (3.668)		52% (54%)		
EUR medewerkers	1.533 (1.312)		21% (19%)		222 (190)	7 (7)
EUR studenten	1.482 (1.452)		21% (21%)		572 (501)	3 (3)
EUR totaal		3.015 (2.711)		42% (40%)		

Externe leden (andere universiteiten)	79 (126)		1% (2%)		23 (19)	3 (7)
Interbibl. leenverkeer	380 (264)		5% (4%)			
Totaal	7.188 (6.822)		100%		1055 (928)	7 (6)

Bijlage 4: Lezingen en interviews 2022

- 6 maart
Nelleke Noordervliet, n.a.v. *Wij kunnen dit*, interview door Berrie Vugts, locatie Boekhandel Donner, ca. 70 bezoekers
- 9 april
Édouard Louis, n.a.v. *Veranderen: methode*, interview door Ernest van der Kwast, i.s.m. Guiding Voices, locatie Arminius, ca. 300 bezoekers, waarvan ca. 20 RLK leden
- 25 mei
Wil Schackmann, lezing n.a.v. *Etta Palm, van Nederlands eerste feministe tot staatsvijand*, derde Rita Lensink-Bosman lezing, i.s.m. Soroptimistclub Rotterdam, locatie Senaatszaal, 59 bezoekers
- 17 september
Powema Tori, collectiepresentatie Surinaamse poëzie, i.s.m. Fresco Sam-Sin (Taalmuseum), met Guillaume Pool, Arnold Schalks en Hermine Haman, locatie Het Gemaal op Zuid, ca. 80 bezoekers (uitverkocht)
- 14 oktober
Jan Brokken, n.a.v. *De kampschilders*, interview door Maria Heiden, i.s.m. boekhandel Maximus, locatie Hillegondakerk, 216 bezoekers, waaronder ca. 60 leden
- 20 oktober
Suzanna Jansen, n.a.v. *De omwenteling, of De eeuw van de vrouw*, interview door Berrie Vugts, locatie Senaatszaal, ca. 80 bezoekers
- 16 november
Peter Terrin, n.a.v. *De gebeurtenis*, interview door Berrie Vugts, locatie Senaatszaal, ca. 50 bezoekers
- 9 december
Marion Koopmans en Mischa Huijsmans, n.a.v. *Viroloog in een veranderende wereld*, interview door Shantie Singh, i.s.m. Guiding Voices e.a., locatie Het Wijkpaleis, ca. 80 bezoekers, waarvan ca. 20 leden.

Bijlage 5: Kijkcijfers YouTube kanaal RLK

Het YouTube kanaal van het RLK bevat inmiddels tien interviews met een schrijver en twee andere registraties.

<https://www.youtube.com/channel/UC9wxk9u8M0luHgyzrBhTUQA/videos>

De interviews werden deels Engels ondertiteld.

Datum opname	Inhoud	Aantal kijkers per 31-12-2022
17 sept. 2020	Kristien Hemmerechts, n.a.v. <i>Ik ben Emma</i>	340
20 jan. 2021	Willem Schinkel, n.a.v. <i>De hamsteraar</i>	1.500
16 febr. 2021	Emy Koopman, n.a.v. <i>Boek van alle angsten</i>	654
7 mei 2021	Naomi Oosterman (EUR Faculteit ESHCC), thema kunstroof	365
27 mei 2021	Sandra Langereis, n.a.v. <i>Erasmus, dwarsdenker</i>	2.754
25 juni 2021	Raoul de Jong, n.a.v. <i>Jaguarman</i>	805
25 juni 2021	Emma Curvers, n.a.v. <i>Melktanden</i>	100
21 sept. 2021	Jet Bussemaker, n.a.v. <i>Ministerie van verbeelding</i>	451
13 okt. 2021	Lezing Roman Koot, Van Rijkevorsel bibliotheek	110
2 nov. 2021	Registratie opening Reading without Borders EUC	375
6 mrt 2022	Nelleke Noordervliet, n.a.v. <i>Wij kunnen dit</i>	340
9 juni 2022	Henk Oosterling, n.a.v. <i>Verzet in ecopanische tijden</i>	520
Totaal		8.314

Bijlage 6: Aantal leden

Aantal leden (per 31-12)	2020	2021	2022
Individuele leden	317	290	274
Huisgenoten-leden	544	482	432
Donateur	n.v.t.	n.v.t.	2
Steunlidmaatschappen EUR stud./medew.	n.v.t.	n.v.t.	10
Kennismakingslidmaatschappen geschenk dec.actie	15	12	14
Kennismakingslidmaatschappen € 15,-	n.v.t.	n.v.t.	10
Overigen	36	37	22
Externe leden via UB	163	96	72
Totaal	1.075	917	836

Bijlage 7: Staat van baten en lasten

	2020	2021	2022
Lasten			
Boeken en periodieken (2022 boeken: 23.059 / periodieken: 8.692)	35.521	35.861	31.751
Algemene kosten (incl. lezingen, bank- en accountantskosten, pr en bestuurskosten)	13.140	9.367	11.996
Koersverschillen aandelen/obligaties + verkoop effecten	-	741	44.534
Totaal lasten	48.661	45.969	88.281
Baten			
Contributies	21.930	23.126	29.053
Donaties	1.500	1.500	1.500
Interest bank/giro	2	37	33
Dividend	7.534	1.736	1.400
Interest obligaties	2	-	-
Winst/verlies verkoop effecten	3.402	-	- 4.697
Koersverschillen aandelen/obligaties	1.219	27.136	- 44.534
Overige inkomsten	1.305	62	2.497
Totaal baten	36.894	53.597	34.483
Saldo	- 11.767	+ 7.628	- 53.798

Bijlage 8: Lijst van schenkers*Personen*

E. Ansenk, S. Baijense, E. Bakker, C. Boele, P. Bosma, A. van Dijk, J.H. van Dorp, M. van Duin-Zijlstra, E. van der Dussen, T. Geerts, M. Ghazal, M. Heiden, R. Baron van Hövell tot Westerflier, L. Huijjer, R. Koot, R. en M. Lapré, J. de Muinck Keizer, R. Pécharromán y Morales, K. van Paridon, R. Reshef, F. Sam-Sin, R. van der Schans, J. van Soest, A.M. Stein-Pronk, L. Stroeve, J.-P. Thiollet, W. in 't Veld, H. en H. Vrolijk.

Instellingen en bedrijven

Antiquariaat Fokas Holthuis, Atelier Geef (Gerard Frishert), AWN Nederlandse Archeologievereniging, Boekhandel v/h Van Gennep, Gemeente Rotterdam, Historisch Genootschap Roterodamum, Maritiem Museum Rotterdam, Metropolitan Museum of Art, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Rotary Club Rotterdam, Stadsarchief Rotterdam, Universiteit van Amsterdam, Werkgroep Rotterdamse Kinderboeken.